'Από τῆς αὐριανῆς Κυριακῆς ἀρχίζει ἡ νέα περίοδος τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων. 'Αποτελοῦν θερμοκήπια ἀναπτύξεως ὑγιῶν χαρακτήρων τῶν νέων. Πρὸς τοῦτο, ἡ εὐθύνη τῶν διδασκόντων εἰς τὰ σχολεῖα αὐτὰ εἶναι τεραστία.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ ἀπαιτεῖ, ὡρισμένας φορὰς, προσφοράν, ποὺ φθάνει τὰ ὅρια τῆς αὐτοθυσίας. Καί, φυσικά, ἡ προσφορὰ αὐτὴ εἶναι μέσα εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ὅρκου τοῦ 'Ιπποκράτους, ποὺ δίδουν ὅλοι οἱ ἰατροί.

Η ΣΚΟΠΙΑ ΜΑΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΕΣ

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

3ον

Οἱ 'Ιταλοί, ποὺ ἀναμφισβήτητα προπορεύονται εἰς τεχνικὴν ἀνάπτυξιν, ὑπερτεροῦν εἰς τὸ διοτικὸν ἐπίπεδο καὶ γενικώτερα εἰς πρόοδον, καθυστεροῦν στὴν... ὥρα! ὑποχρεωθήκαμε ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ μετατοπίσουμε τοὺς δείκτες τῶν ὡρολογίων μας κατὰ μίαν ὥραν βραδύτερον. Προσαρμογὴ καὶ σ' αὐτό, καθὼς καὶ στὴν κίνησι τοῦ αὐτοκινήτου μας: ταχύτης ἄνω τῶν 100 χιλιομέτρων καὶ σὲ μὴ «ἀουτοστράτα».

★

ΜΠΑΡΙ: Εἶναι ὁ δεύτερος σταθμὸς τοῦ ταξιδίου μας. 'Εναπόθεσι στὸ «'Εξέλσιορ» τῇ συστάσει τοῦ ἐκεῖ ἐμπορευόμενου κ. Μπατίστα — 'Ιταλο-Πατρινοῦ. Κι' ὕστερα περιπλάνησι ἀνὰ τὴν πόλι. Στὴ γωνία τοῦ ξενοδοχείου μας καὶ ἐπὶ τῆς κόρσο Βιτόρια 'Εμμανουέλε (λεωφόρος Βίκτωρος 'Εμμανουὴλ) μιὰ προκήρυξι τοῦ Κ.Κ. 'Ιταλίας. Φροῦτο ἀνύπαρκτο - νόμιμο - γιὰ τὴν 'Ελλάδα! Μιὰ ἄλλη ἀφίσσα πλησίον, τῶν Χριστιανοδημοκρατῶν κ' ἀνάμεσά τους - σὰν εἶδος διαχωριστικοῦ φράγματος ἢ μᾶλλον... νεκρὰ περιοχή! - ἕνα ἀγγελτήριο θανάτου! Εἶχε καὶ τοῦτο τὶς αὐτὲς διαστάσεις μὲ τὶς ἀφίσσες· ἐκάλυπτε μισὸ τετραγωνικὸ μέτρο περίπου! 'Εξ ἴσου μεγάλα ἀγγελτήρια πένθιμα συναντήσαμε κολλημένα στοὺς τοίχους, σ' ὁλόκληρο τὴν ὑπόλοιπο 'Ιταλία, ποὺ ἐπισκεφτήκαμε, πλὴν τῆς Βενετίας. Στὴν τελευταία εἶναι μικρότερα τοῦ συνήθους σχήματος τῶν ἡμετέρων καὶ μάλιστα ὀρθογώνια...

★

Μᾶς ἐπληροφόρησαν γιὰ τὴ φιλοξενία στὸ Μπάρι πολλῶν 'Ελλήνων φοιτητῶν. (Τὸ Πανεπιστήμιό του Ἱδρύθηκε τὸ 1924). Καὶ συμπτωματικῶς παρακολουθήσαμε ἐκδηλώσεις ἀνεπτυγμένης ἀλληλεγγύης τῶν ἐλαστῶν μας ἐναντι πτωχοῦ νέου ἀπὸ τὴν "Αρτα. Εἶχε ὁ ὑποψήφιος σπουδαστὴς ἐξ Ἠπείρου μεταβῆ στὴν Ἰταλικὴ πόλι γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ πανεπιστημιακὰ μαθήματα. Τὰ οἰκονομικά του ἀσφυκτικῶς περιωρισμένα. Κι' ὅμως ἔπρεπε νὰ σπουδάσῃ... "Ετσι, ἐπιστρέφοντας νέος ἐπιστήμων στὴν πατρίδα του, θὰ μποροῦσε νὰ προσφέρῃ καὶ στὴν κοινωνία μας. Διευκτέρευσε τὴν πρώτη βραδυὰ στὸ ξενοδοχεῖο. 'Από τῆς ἐπομένης ἀπεδύθη εἰς ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐξεύρεσι δωματίου, σὲ πανσιὸν φθηνή. Τὸ πέτυχε, μὲ τὴν βοήθεια τῶν 'Ελλήνων φοιτητῶν.

'Αλλ' εἶχαν διέλθῃ 2—3 ὧρες ἀπὸ τοῦ τυπικοῦ χρόνου - ὁροσήμου τῆς ξενοδοχειακῆς ἐπιχειρήσεως γιὰ νὰ θεωρηθῇ ἡ παραμονή του διήμερος. 'Ο ξενοδόχος ἀπήτησε τὴν καταβολὴν ἀντιτίμου διὰ δύο διανυκτερεύσεις 'Η συμπαράστασι τῶν ὑπολοίπων 'Ελλήνων σπουδαστῶν δὲν ἔπεισε τὸν ὑπάλληλο τοῦ θυρωρείου. Μόνον ἡ ἐρανικὴ συνεισφορὰ των ἔλυσε τὴν διαφοράν.

Δὲν τοὺς νομίσαμε "Ελληνες ἀπὸ τὴν ὁμιλία (μιλοῦσαν ἰταλικά), ἡ χειρονομία τους καὶ τὸ «μὴ στενοχωριέσαι φίλε» μᾶς ἐξησφάλισαν τὴν ὑπερηφάνεια γιὰ τὰ παιδιά μας, ποὺ σπουδάζουν στὴν ξένην. 'Ανάμεσά τους ὁ Πατρινὸς κ. Βάκρος, δυὸ Πύργιοι καὶ ἄλλοι.

★

Γιὰ φοιτητὲς μιλᾶμε, πῶς νὰ παραλείψουμε ἐκεῖνον, ποὺ ἔσπευσε νὰ μᾶς βρῇ (στὴν ἐπιστροφή μας) μέσα στὸ καράβι, γιὰ νὰ μᾶς ἐπιφορτήσῃ μὲ κάποιο σημείωμα πρὸς τὴν Μάννα του. "Αστραφτε ἀπὸ χαρὰ γιὰ τὴν ἐπιτυχία του. Μᾶς τὴν ἀνήγγειλε ἀσθμαίνων: «ἐπέρασα στὴν ἠλεκτρομηχανική. 'Από σαράντα «ἐκόπηκαν» οἱ 35». Μὲ τοὺς τελευταίους ἀριθμοὺς ὑπεγράμμισε τὸ μέγεθος τῆς δυσκολίας γιὰ τὸ «πέρασμα» τοῦ μαθήματος. Καὶ ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς τοῦ εὐχόμαστε πρόοδο.

★

Γιὰ φρέσκο ψάρι - ἕνα εἶδος τσιπούρας καὶ λιθρινιοῦ - μᾶς συνέστησεν ὁ Πατρινὸς φίλος κ. 'Ανδρέας 'Ηλιόπουλος, τελειόφοιτος τοῦ Πολυτεχνείου Μπάρι καί.. ξεναγός μας γιὰ τὴ βραδυά, τὸ ἐξοχικὸ κέντρο τοῦ «Νικόλα». Παραλιακό, περιποιημένο· ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα τῆς πόλεως, στὸ εἶδος του. Τὸ ἀσυνήθιστο δὲν ἦτο στὸ μαγείρεμα· ψημένο μὲ τὰ λέπια μᾶς προσεφέρθη καὶ ὁ συνάδελφος, ποὺ ἠκολούθησε τὰ ἰταλικὰ γούστα καὶ δὲν τὰ ἀφήρεσε, τὴν ἐπομένην παραπονῆτο γιὰ τὴν σκληρὴ νυκτερινὴ «γαργάρα» ἡ ὁποία ἐπηκολούθησε!

★

Μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἀναχώρησι. 'Αφήνουμε πίσω τὸ Μπάρι καὶ 3—4 ὑπαιθρίους στιλβωτές του. Σ' ἄλλη πόλι. ἀπὸ τὶς κεντρικὲς καὶ βόρειες, δὲν συναντήσαμε ἐπαγγελματίες λούστρους. 'Οδεύουμε γιὰ τὴν Πομπηΐα· θὰ ἀνέλθουμε καὶ στὰ 'Απέννινα ὄρη ἢ μᾶλλον θὰ θὰ διασχίσουμε. 'Αλλὰ ἡ συνέχεια στὸ προσεχὲς σημείωμα...

Τὸ Βελόνι

ΤΟΥ κ. ΝΤΙΝΟΥ ΚΟΝΟΜΟΥ

ΝΕΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

'Ενδιαφέρουν τὰς Πάτρας καὶ τὴν περιοχὴν

Παραγωγικώτατος ὁ λαμπρὸς ἱστορικὸς τῆς Ζακύνθου καὶ ἐρευνητὴς ἀκαταπονητος τῆς ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου 'Ελληνισμοῦ κ. Ντίνος Κονόμος — φαινόμενον εὐσυνειδησίας, ἐργατικότητος καὶ ἀποδόσεως — παρουσιάζει μέσα εἰς ὀλίγους μῆνας τὰ ἑξῆς βιβλία τοῦ, ποὺ προστίθενται εἰς τὰς δεκάδας τῶν προηγουμένων — πολύτιμος ὑπηρεσία εἰς τὰ Νεοελληνικὰ Γράμματα καὶ τὴν ἱστορικὴν ἐπιστήμην. Πρὸ τοῦ ἀνεξαντλήτου ἐνδιαφέροντός των, περιοριζόμεθα νὰ τονίσωμεν τὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα αἱ ἐκδόσεις αὗται ἐνδιαφέρουν ἀμέσως τὴν πόλιν καὶ τὴν περιφέρειάν μας.

«Συμπληρωματικὸς κατάλογος τῶν χειρογράφων κωδίκων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς». 'Ο κ. Κονόμος ἔλαβε τὴν ἐντολὴν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς Βιβλιοθήκης καὶ συνέχισε τὸν κατάλογον τοῦ ἀειμνήστου Λάμπρου (1904—1909). Οὕτω, κατέγραψε καὶ δημοσιεύει κατ' ἄψογον καὶ ἀπολύτως κατατοπιστικὸν τρόπον τοὺς ὑπ' ἀριθ. 242—448 χειρογράφους κώδικας τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς — ὄχι τὰ λυτὰ ἔγγραφα, διὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἐπακολουθήσῃ ἄλλη ἰδιαιτέρα δημοσίευσις τοῦ κ. Κονόμου. Μᾶς ἐνδιαφέρουν οἱ κώδικες 293 καὶ 334 μὲ χειρόγραφα ἔργα τοῦ Λευκαδίου διδασκάλου καὶ ἱστορικοῦ 'Ιωάν. Σταματέλου. 'Ο ὑπ' ἀριθ. 422 κῶδιξ ἔχει τὸ πρωτόκολλον ἐκλογῆς τοῦ Ν)δρίου 1862, περιλαμβάνων τὰ ὀνόματα τῶν ψηφοφόρων δημοτῶν Αἰγίου, ὁ 423

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΜΙΚΡΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Οἶνος καὶ μέθη εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην

'Υπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓ. ΧΡ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΟΥ
Φιλολόγου καθηγητοῦ

'Εὰν ἤθελεν ἀναστηθῇ ἐνώπιόν μας τὸ πάνθεον τοῦ ἀρχαίου, εἰδωλολατρικοῦ - προχριστιανικοῦ κόσμου καὶ μᾶς ἐζήτουν διὰ ψήφου νὰ ἀποφανθῶμεν ποῖος ἐξ ὅλων τῶν θεοτήτων εἶναι ὁ περισσότερον παραδεκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς σήμερον, οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι τὴν μεγαλυτέραν πλειοψηφίαν, μετὰ τὴν 'Αφροδίτην, θὰ συνεκέντρωνεν ὁ κατώτερος τῶν 'Ολυμπίων Φρυγεθρακικὸς θεὸς Διόνυσος, ὁ θεὸς τῆς βλαστήσεως, τοῦ οἴνου, τῆς εὐθυμίας, οἱ ὀπαδοὶ καὶ οἱ λάτρεις τοῦ ὁποίου ἔνθεοι ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ χυμοῦ τῆς ἀμπέλου, πληθύνονται ὁσημέραι.

'Η Καινὴ Διαθήκη, τὸ θειότερον δῶρον πρὸς τὸν χοϊκὸν ἄνθρωπον, τὸ πλήρωμα τῶν ἐπαγγελιῶν, τὸ θεόπνευστον αὐτὸ βιβλίον, ἠτο ἀδύνατον νὰ μὴ ἀσχοληθῇ καὶ ἐπιληφθῇ ἐνδς τόσον σπουδαίου θέματος, ὡς εἶναι τὸ τῆς χρήσεως τοῦ οἴνου, τὸ ὁποῖον ἔχει ρίψει καὶ θὰ ἔχῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον, βαθείας ρίζας εἰς τὸ «εἶναι» τοῦ ἀνθρώπου.

'Ικανὰς φορὰς γίνεται μνεία τῆς λέξεως οἶνος εἰς τὰ κείμενα τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ 'Αποστόλων. 'Ο Μάρκος ἅπαξ ἀναφέρει τὴν λέξιν, ὅταν ἔφερον τὸν 'Ιησοῦν οἱ σταυρωταί του εἰς Γολγοθᾶ τόπου «καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε» (κεφ. ιε' 23).

Εἰς τὸν Ματθαῖον ἀναγινώσκομεν τὸ ἑξῆς χωρίον: «ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν» (ια', 19). Τὸ ἴδιον ἀκριβῶς χωρίον ἐπαναμβάνεται καὶ ἀπὸ τὸν Λουκᾶν (ζ' 3), ὁ ὁποῖος καὶ εἰς τὸ κεφ. α', 15 ἀναφέρει ἀκόμη τὴν λέξιν.— Εἰς τὸ κατὰ 'Ιωάννην Εὐαγγέλιον δὶς ἀναφέρεται τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ 'Ιησοῦ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μετεβλήθη (β', 9—10, δ' 46).— 'Εν τῇ 'Αποκαλύψει τοῦ 'Ιωάννου μνημονεύεται πεντάκις μετὰ μεταφορικῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐννοίας, ἅπαξ δὲ εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολὴν τοῦ 'Απ. Παύλου.

Εἰς τὰς Πράξεις τῶν 'Αποστόλων, ὅταν οὗτοι, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ 'Αγίου Πνεύματος, ἐλάλουν «ἑτέραις γλώσσαις», μερικοὶ ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἀκροατῶν «χλευάζοντες ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσί». 'Ο Πέτρος ὅμως ἐξηγεῖ ὅτι «οὗτοι οὐ μεθύουσιν» (β', 13, 15), καθόσον «ἔστι ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας», ἐνῷ «οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν» (Θεσσ. ε', 7). Δὲν ἦταν λοιπὸν ὁ Λυαῖος Διόνυσος, ὡς ἐπίστευον οἱ ἄπιστοι.

Χαρακτηριστικὸν τῶν ἐπιταγῶν τῶν 'Αποστόλων εἶναι ὅτι οἱ οἰνόφλυγες καὶ μεθυσκόμενοι συγκαταλέγονται μεταξὺ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι διαπράττουν σοβαρὰ ἁμαρτήματα: «πορευομένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις. (Α' Πέτρου δ', 3). 'Ο 'Απόστολος Παῦλος μάλιστα τοὺς ἀρνεῖται τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν: «οὔτε πλεονέκται, οὔτε κλέπται, οὔτε μέθυσοι, αὐλοίδοροι, οὐχ ἁρπαγες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι» (Α' Κορ. σ', 10).

'Η ἰδία καταδίκη ἀνευρίσκεται καὶ εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολήν, (ε', 21). Θέλει τελείαν περιφρόνησιν καὶ ἀπομόνωσιν τῶν μεθύσων καὶ παραγγέλλει εἰς τοὺς πιστοὺς νὰ μὴ τοὺς συναναστρέφωνται: «ἐὰν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἤ... μέθυσος... τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν» (Α' Κορ. ε', 11). Γράφων ὁ Παῦλος ποῖαι ἰδιότητες πρέπει νὰ κοσμοῦν τὸν ἐπίσκοπον, λέγει: «δεῖ τὸν ἐπίσκοπον εἶναι... μὴ πάροινον» (Α' Τιμ. γ', 3 καὶ Τίτ. α', 7), διὰ δὲ τοὺς διακόνους «μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας» (Α' Τιμ. γ', 8) καὶ διὰ τὰς πρεσβύτιδας «μὴ οἴνῳ πολλῷ δεδουλωμένας» (Τίτ. β', 3). Εἶναι μία μορφὴ ἀσωτίας ἡ μέθη «καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία» ('Εφεσ. ε', 18). Εἰς Λουκᾶν δὶς γίνεται σοβαρὸς λόγος περὶ μέθης «προσέχετε ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ» (κα', 34, ἴδε ιβ' 45—46), εἰς δὲ τὴν πρὸς Ρωμαίους ἀναγινώσκομεν «ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις» (ιγ', 13).

'Εν τῷ Εὐαγγελίῳ ἄρα σαφῶς καταδικάζεται ὄχι ἡ μεμετρημένη χρῆσις, ἀλλ' ἡ κατάχρησις τοῦ οἴνου, ἡ ὁποία ἐπιφέρει σωματικὴν, πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν καταστροφὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸν καθιστᾶ δοῦλον τῶν κατωτέρων παθῶν καὶ ἐνστίκτων, τοῦ ἀφαιρεῖ καὶ μειώνει τὴν δύναμιν τῆς αὐτοκυριαρχίας καὶ θελήσεως, ἐξασθενίζει τὴν μνημονικὴν ἱκανότητα, διαλύει οἰκογενειακοὺς δεσμούς, κάμνει τὸν ἄνθρωπον ἕνα οἰκτρὸν θέαμα, τὰ σωματοπνευματικὰ στίγματα, τοῦ ὁποίου κληρονομοῦν καὶ οἱ ἀπόγονοι.

Κατηγορηματικῶς καὶ διαρρήδην βεβαιώνει τὸ Εὐαγγέλιον ὅτι τὸ σῶμα μας εἶναι «ναὸς Θεοῦ» καὶ «εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεὸς» (Α' Κορ. γ', 16—17). Διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ ἀκολουθῶμεν τὴν χρυσῆν γραμμὴν καὶ παραγγελίαν, τὴν ὁποίαν ὁ πεφωτισμένος 'Απόστολος τῶν 'Εθνῶν, ὁ πρῶτος μετὰ τὸν "Ενα, ἔδωκεν εἰς τὸν Τιμόθεον, οὕτω συμβουλεύων αὐτόν: «μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ' οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας» (ε', 23).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ Ε. ΓΚΛΟΥΚ

Εἶσθε βέβαιος, γιατρέ, πῶς εἶναι χαμένος, πῶς δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ κανένα θαῦμα;

—'Αδύνατον, κ. Ρεμύ! Κι' ἄν σᾶς μιλῶ τόσο καθαρά, τὸ κάνω γιατὶ ξέρω ὅτι ὁ θάνατος τοῦ ἀντρός σας θὰναι ἀπολύτρωσι γιὰ σᾶς. "Εχω μαντέυσει πόσο μαρτυρικὴ ἦταν ἡ ζωή σας εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια. Θάρρος ὅμως! Σὲ λίγο, θὰ τελειώσῃ.

—Πόσο μπορεῖ νὰ ζήσῃ ἀκόμη;

—Τρεῖς ἢ τέσσερες μῆνες τὸ πολύ. Σπάνια εἶδα τόσο ἀπότομη παράλυση! 'Η μοῖρα τὸν τιμώρησε σκληρά... ἀλλὰ τὸ ἄξιζε! Τὸ πνεῦμα του θὰ διατηρῇ ὅλη τὴ διαύγειά του, μὰ δὲν θὰ μπορῇ νὰ ἐκφράζῃ τὸ θυμό του, παρὰ μόνο μὲ τὴ ματιά. 'Ο δεσποτικός του χαρακτήρας δὲν θ' ἀνέχεται αὐτὴ τὴν κατάσταση! "Εζησε ὡς τώρα σὰν τύραννος, ποῦκανε ὅλους γύρω του νὰ τρέμουν. Καὶ τώρα... 'Αλήθεια θὰναι τρομερὸ τὸ μαρτύριό του... ἐνῶ τὸ δικό σας τελείωσε πιά.

'Η 'Ανζέλ Ρεμὺ ἀποχαιρέτησε τὸ γιατρὸ μ' εὐγνωμοσύνη καὶ ξαναγύρισε στὸ δωμάτιό της. Περπατοῦσε σκεπτική, μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι.

"Ηταν μιὰ γυναικούλα ἀδύνατη καὶ μεσόκοπη, μὲ πρόσωπο πρόωρα μαραμένο ἀπ' τὶς θλίψεις. Πρὶν ἀπὸ 20 χρόνια, ὁ πατέρας της τὴν εἶχε παντρέψει μὲ τὸν πλούσιο Λουῖ Ρεμύ, γιὰ νὰ σωθῇ ἀπ' τὴ χρεωκοπία τοῦ καταστήματός του.

Τί ζωὴ εἶχε περάσει ἡ δυστυχισμένη! Λίγες μέρες μετὰ τὸ γάμο, ἔπιασε τὸν ἄντρα της νὰ τὴν ἀπατᾶ μὲ τὴν ὑπηρέτριά της. Τὴν πρώτη φορά, ὁ Ρεμὺ ἔδειξε κάποια ντροπὴ καὶ ζήτησε συγγνώμην γιὰ τὴν «τρέλλα» του. 'Αργότερα ὅμως, ἔπαψε πιὰ νὰ στενοχωρῆται καὶ νὰ ντρέπεται. Πόσες προσβολὲς δοκίμασε κοντά του ἡ 'Ανζέλ! Συχνὰ τὴν ἔβριζε καὶ τὴ χτυποῦσε μπροστὰ στὴν καμαριέρα, ποὺ ἦταν φιλενάδα του.

'Ο φόβος τοῦ σκανδάλου καὶ τῶν σχολίων τῆς μικρῆς πόλεως ὅπου ζοῦσε δὲν τὴν ἄφισε νὰ ζητήσῃ διαζύγιο. "Ηξερε ὅτι κι' οἱ γονεῖς της ἀκόμη θὰ τὴν ἐπέκριναν. "Αλλωστε εἶχε μιὰ κόρη καὶ τὸ διαζύγιο θὰ μποροῦσε νἄχῃ θλιβερὲς συνέπειες, γιὰ τὸ μέλλον της. Κι' ἀφοῦ μιὰ φορὰ θυσιάσθηκε γιὰ τοὺς γονεῖς της, ἡ 'Ανζὲλ ἀποφάσισε νὰ θυσιασθῇ καὶ πάλι γιὰ τὸ παιδί της.

'Ωστόσο, δὲν εἶχε πάει χαμένη ἡ θυσία της. 'Η κόρη της, ἡ Ζερμαίν, 20 ἐτῶν τώρα, τὴ λάτρευε καὶ τὴν εὐχαριστοῦσε γιατὶ τὴν εἶχε σώσει ἀπ' τὸ αἶσχος μιᾶς τέτοιας πατρότητος. Γιατὶ ἡ 'Ανζὲλ τῆς εἶχε φανερώσει ἕνα φοβερὸ ἀλλὰ καὶ γλυκὸ μυστικό της: Εἶχε γνωρίσει κι' ἀγαπήσει κάποτε ἕνα νέο μὲ χρυσὴ καρδιά, τὸ Ζουλιὲν Λαρμὲλ, ποὺ ἐπαναστατοῦσε γιὰ τὴ φρικτὴ ζωή της καὶ τῆς εἶχε ζητήσει νὰ φύγῃ μαζί του, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὸ κάθε τι. 'Εκείνη εἶχε δεχθῆ. Μόλις ὅμως εἶχαν συμπληρώσει τὶς προετοιμασίες τους, ὁ Ζουλιὲν σκοτώθηκε σ' ἕνα αὐτοκινητικὸ δυστύχημα.

'Απ' τὸ ὡραῖο ἐκεῖνο ὄνειρο, τῆς εἶχε ἀπομείνει μόνο μιὰ ἀξέχαστη ἀνάμνησι... ἡ Ζερμαίν, τὸ κοριτσάκι ποὺ εἶχε γεννηθῆ ἀπ' τὸν ἔρωτά τους...

★

Αὐτὰ συλλογιζόταν ἡ 'Ανζέλ, ὅταν μπῆκε στὸ δωμάτιο τοῦ ἀντρός της. Τῆς ἔκαμε ἀμέσως ἐντύπωσι ὁ ἀνεξήγητος τρόμος ποὺ ἐξέφραζαν τὰ μάτια του. "Εξαφνα κατάλαβε: 'Ο Ρεμὺ θυμόταν πόσο εἶχε τυραννήσει τὴ γυναῖκα του καὶ φοβόταν τὰ ἀντίποινα, τὴν ἐκδίκησί της, τώρα ποὺ ἤξερε πῶς ἦταν στὴ διάθεσί της!

'Η 'Ανζὲλ στάθηκε μπροστὰ στὸν ἄνθρωπο ποὺ εἶχε καταστρέψει τὴ ζωή της, καὶ τοῦ μίλησε ἀλύπητα. Τοῦ τόνισε μὲ σκληρότητα πῶς ἦταν καταδικασμένος καὶ πῶς ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό της εὐτυχισμένο γιστὶ θὰ γλύτωνε γρήγορα ἀπ' αὐτόν. Τοῦ διακήρυξε τὴν ἀηδία της, τὸ μῖσος της. Τοῦδειξε τὶς γροθιές της...

Θάθελε ν' ἀνακαλύψῃ ἕνα πρωτότυπο μέσον ἐκδικήσεως. Θὰ μποροῦσε νὰ τὸν χτυπήσῃ, ὅπως τὴ χτυποῦσε ἄλλοτε κι' ἐκεῖνος. Μὰ ἀναζητοῦσε κάποιο ἄλλο μαρτύριο, πιὸ ραφιναρισμένο κι' ὀδυνηρό.

Καὶ ξαφνικὰ βρῆκε τὴν πρωτοτυπώτερη καὶ φοβερώτερη ἐκδίκησι. "Ετρεξε στὴν ἀποθήκη καὶ πῆρε μέσα ἀπὸ μιὰ παλὴ καπελιέρα τὰ ἐρωτικὰ γράμματα ποὺ τῆς εἶχε στείλει ἄλλοτε ὁ Ζουλιέν.

—Νά, νά, κύτταξε! τοῦ εἶπε, δείχνοντάς του τα. Σὲ ἀπατοῦσα, χρόνια ὁλόκληρα! 'Η ἀγάπη αὐτοῦ τοῦ ἄλλου μὲ βοηθοῦσε νὰ ὑπομένω τὶς ἀδικίες καὶ τὶς βαναυσότητές σου... Διάβασε, διάβασε λοιπόν: «Χρυσῆ μου ἀγάπη, λατρευτή μου 'Ανζὲλ, σὲ φιλῶ τρελλὰ στὸ στοματάκι σου, ποὺ τ' ἀγαπῶ τόσο πολύ!».

»Βλέπεις; Γιὰ μένα γράφτηκαν ὅλ' αὐτά... Πῶς θὰ μὲ σκό-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

'Υπὸ τοῦ κ. ΗΛ. ΚΟΛΛΙΑ διδασκάλου

Συνήθως λέμε «τὰ σφάλματα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους εἶναι». "Αν τὸ σφάλμα εἶναι ἁμάρτημα, τότε οὐδεὶς ἀναμάρτητος. Πέρσν τούτου, ἄν εἴμαστε χωρὶς σφάλματα καὶ εἴμαστε τελειωμένοι ἄνθρωποι, τότε ποιὸς ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς; 'Ο ἄνθρωπος σφάλλει ἔτσι ἀπὸ τὴ φύση του, γιὰ νὰ εὕρῃ μὲ τὴ συνείδησή του τὸν ἐσωτερικό του ἄνθρωπο.

Σφάλλει δὲ περισσότερο τὸ παιδί, γιατὶ ἔτσι ἔρχεται ἡ πεῖρα, ἡ τόσο χρήσιμη στὴ ζωή. 'Ο κόσμος γιὰ τὸ παιδὶ εἶναι ἄγνωστος καὶ ἔρχεται σὰν πειραματιστὴς νὰ τὸν γνωρίσῃ. 'Επάνω στὰ πειράματά του γίνονται τὰ σφάλματα.

Πρέπει ὅμως νὰ δώσωμε μιὰ ἐξήγηση: 'Υπάρχουν σφάλματα, ποὺ γίνονται μὲ τὴ θέλησι καὶ σφάλματα χωρὶς τὴ θέλησι. Τὰ πρῶτα σκοτώνουν τὴν ἠθικὴ ὑπόσταση τοῦ παιδιοῦ καὶ εἶναι: τιποτένια καὶ ἄχρηστα. Πηγάζουν ἀπὸ μικρότητες ἀπὸ συμφέροντα, ὑγαλμένα ἀπὸ στεῖρα ψυχή, ψυχρὰ χωρὶς συναισθηματικὸ περιεχόμενο.

Τὸ σφάλμα, στὸ εἶδος αὐτό, γίνεται μὲ τὴ συγκατάβαση τῆς συνείδησης μὲ συμφεροντολογικοὺς ὑπολογισμούς, παρασύροντας ἔτσι τὴ παιδικὴ ψυχὴ πιὸ χαμηλά, σὲ ἀνήθικα βάραθρα καὶ σὲ δρόμους ἀντικοινωνικούς.

'Η ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ παιδικὴ ψυχὴ εἶναι ἀγνή. 'Ελάχιστες περιπτώσεις κάνει τὸ παιδὶ σφάλμα, γιατὶ ξέρει ὅτι εἶναι σφάλμα. 'Από τὴ φύση του, τὸ παιδὶ εἶναι ἠθικό. "Αν ὑπάρχουν σ'αὐτὸ ἀντικοινωνικὲς καταβολὲς, τὶς δημιούργησε ἡ ἴδια ἡ κοινωνία καὶ τὶς ἄφησε νὰ ἀναπτυχθοῦν στὸ καλλιεργημένο ἔδαφός της. Τὸ ζιζάνιο ποτὲ δὲν θὰ μεγαλώσῃ στὸ χωράφι ἄν δὲν τὸ ἀφήσῃ ὁ γεωργός. 'Ο ἠθικὸς χαρακτήρας ποτὲ δὲν θὰ καταστραφῇ, ἄν δὲν τὸ θελήσῃ ἡ ἴδια οἰκογένεια καὶ ἡ κοινωνία.

Συνήθως, στὰ σφάλματα μεταχειριζόμαστε δύο μέτρα καὶ δύο σταθμά. Γιὰ ἕνα μικρὸ σφάλμα, μπορεῖ νὰ τιμωρηθῇ περισσότερο ἀπὸ ἕνα σοβαρώτερο καὶ ἀκόμα περισσότερο ἀπὸ ἕνα βαρὺ παράπτωμα τοῦ μεγάλου. Δὲν ἔχουμε ψυχικὴ ἰσορροπία στὸ ἀντίκρυσμα τοῦ παιδικοῦ σφάλματος.

'Εκτὸς τούτου, τὸ παιδὶ δὲν εὑρίσκει καὶ πρότυπα, ποὺ μὲ τὸ παράδειγμά του νὰ καθορίσῃ τὴ θέση του. Μπορεῖ ἡ οἰκογένεια νὰ ὁμιλῆ περὶ τῆς ἀνηθικότητος τοῦ σφάλματος, μπορεῖ καὶ ἡ ἐκκλησία καὶ ἰδίᾳ ἡ κοινωνία. "Οταν ὅμως αὐτά, ποὺ λέγονται, δὲν τηροῦνται; Οἱ πράξεις, τὸ παράδειγμα εἶναι ἡ θετική μας συμβολὴ μπροστὰ στὸ ἀνήθικο σφάλμα τοῦ παιδιοῦ. Τὸ παιδὶ πρέπει νὰ προσαρμοσθῇ στὴ ζωή. "Ο,τι τοῦ δίνουν πέρνει καὶ ὅ,τι θὰ πάρῃ θὰ δώσῃ.

"Υστερα ἔρχονται τ' ἄλλα, τὰ χωρὶς τὴ θέλησι. 'Εδῶ ἄθελα τὸ παιδὶ κάνει χίλιες — δύο ζημιές. 'Η αἰτία εἶναι ἡ ἄγνοια, ἡ ἀφέλεια, ἡ περιέργεια, ἡ παιδικὴ ζωηρότης, ἡ ἀνία, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀδιαφορία τῶν γονέων. Παίρνει λ. χ. τὸ τόπι καὶ παίζει μέσα στὸ δωμάτιό του καὶ χωρὶς νὰ τὸ περιμένῃ, σπάζει τ